

1. HANDELSNAVN OG LEVERANDØR

1.1 Handelsnavn **TEKNODUR PRIMER 3420**

1.2 Varetype

Se produktbeskrivelsen

1.3 Fremstiller, leverandør eller importør

TEKNOS A/S

Adresse

Industrivej 19

Postnummer

6580 Vamdrup

Telefonnummer

76939400

Telefaxnummer

76939507

Oplysninger om udenlandsk producent

-

1.4 Nødtelefon

Kontakt læge/skadestue – medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad.

Lægen kan rette henvendelse til Giftinformationscentralen, Bispebjerg Hospital på telefonnr. : 35316060

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

2.1 Sundhedsfarlige stoffer i henhold til dansk lovgivning (Symbol og R-sætninger er for det rene stof - se punkt 16) Eventuelle flygtige stoffer er angivet i pkt. 8 med ppm.

CAS-nr. EINECS-nr.	Navn	Koncentration:	Symbol:	R-sætninger:
1330-20-7 215-535-7	Xylen	10-25%	Xi-Xn	10-21-38-20
64742-95-6 265-199-0	Solventnaphtha (råolie), let aromatisk	2,5-5%	N-Xi-Xn	10-37-65-66-67-51-53
108-65-6 203-603-9	2-Methoxy-1-methylethylacetat	<0,25%	Xi	10-36
54839-24-6 259-370-9	Propylenglycolmonoethyletheracetat	2,5-5%		10-67
100-41-4 202-849-4	Ethylbenzen	2,5-5%	F-Xn	11-20

2.1.7 Anden information

Tegnforklaring: T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Ætsende, Xn = Sundhedsskadelig, Xi = lokalirriterende, E = Eksplosiv, O = Brandnærende, F+ = Yderst brandfarlig, F = Meget brandfarlig, N = Miljøfarlig, Mut = Mutagen, Carc = Kræftfremkaldende, Rep = Reproduktionstoksisk

3. FAREIDENTIFIKATION

Xn: Sundhedsskadelig

R10: Brandfarlig. R20/21: Farlig ved indånding og ved hudkontakt. R38: Irriterer huden. R52/53: Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

4.1 Generelt

I tvivlstilfælde bør læge kontaktes. Se også under punkt 1.

4.2 Indånding

Ved ildebefindende bringes patienten i frisk luft og holdes under opsyn. Ved bevidstløshed, undersøges det om patienten trækker vejret. Hvis patienten ikke trækker vejret gives kunstig åndedræt. Hvis den bevidstløse trækker vejret, lejres han i aflåst sideleje og holdes varm med tæppe eller lignende. Tilkald straks læge eller ambulance.

4.3 Huden

Forurenede tøj fjernes straks, og forurenede hud vaskes grundigt med sæbe og vand. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug ikke opløsningsmiddel eller fortynder.

4.4 Øjnene

Skyl med vand indtil smerterne ophører. Fjern under skylningen tøj, som ikke er fastbrændt, fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge overtager behandlingen. Eventuelle kontaktlinser fjernes. Skyl straks med vand i mindst 10 minutter. Spil øjet godt op. Søg straks læge, og forsæt om muligt skylning til læge har overtaget behandlingen.

4.5 Indtagelse

Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Tilkald læge eller ambulance.

5.	BRANDBEKÆMPELSE		
5.1	Egnede slukningsmidler	Brand slukkes med skum, kulsyre, pulver eller vandtåge.	
5.2	Ikke egnede slukningsmidler	Brug ikke vandstråle, der spreder branden.	
5.3	Eksponeringsrisiko	Brand vil udvikle tæt, sort røg. Forbrændingsprodukter er sundhedsskadelige, og åndedrætsværn er påkrævet. Afkøl udsatte lukkede beholdere med vand. Må ikke udledes i vandløb.	
5.4	Anden information		
6.	FORHOLDSREGLER OVERFOR UDSLIP VED UHELD		
6.1	Forholdsregler for mennesker	Fjern om muligt antændelseskilder og sørg for god ventilation. Vær opmærksom på antændelses- og eksplosionsfaren. Undgå indånding af dampe. Se beskyttelsesforanstaltninger under punkt 7 og 8.	
6.2	Forholdsregler for miljøet	Spild må ikke udledes til kloak eller vandløb.	
6.3	Rengøringsmetode	Ved forurening af søer, vandløb eller afløb skal myndighederne informeres. Rens fortrinsvis med rengøringsmiddel, undgå anvendelse af opløsningsmidler. Opsaml spild med ubrændbart, absorberende materiale f.eks. sand, jord, granulat og anbring i engangsbeholdere (se punkt 13).	
6.4	Anden information		
7.	HÅNDTERING OG OPBEVARING		
7.1	Håndtering	Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Forebyg dannelse af brandbare eller eksplosive blandinger. Minimer dampkoncentrationer. Produktet må ikke anvendes i nærheden af åben ild eller andre antændelseskilder. Elektriske installationer skal beskyttes i henhold til Stærkstrømsreglementets bestemmelser. Produktet kan lades elektrostatisk. Anvend altid jordledning ved overførsel fra en beholder til en anden. Personalet bør bære antistatisk fodtøj og beklædning. Gulve bør være ledende. Ingen gnistdannende værktøj bør anvendes. Undgå hud og øjenkontakt. Undgå indånding af dampe og sprøjtetåge. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Personlig beskyttelse: se afsnit 8. Anvend altid emballage af samme materiale som originalemballagen.	
7.2	Opbevaring	Følg Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker. Produktet opbevares utilgængeligt for børn, i lukket emballage og i overensstemmelse med gældende regler på et tørt og godt ventileret sted og adskilt fra fødevarer. Hold produktet væk fra antændelseskilder og oxiderende stoffer og stærkt sure og basiske materialer. Rygning forbudt. Uvedkommende ingen adgang. Åbnet emballage må lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.	
7.3	Speciel håndtering	Der må ikke spises, drikkes, ryges eller opbevares tobak, mad eller drikkevarer i arbejdslokaler eller områder, hvor der er risiko for kontakt med produktet.	
8.	Eksponeringskontrol/personlige værnemidler:		
8.1.1	Grænseværdier		
	Navn	ppm	mg/m ³
	Xylen, alle isomere	25,0	109,0 H
	Aromatiske carbonhydrider, C 10	25,0	
	2-Methoxy-1-methylethylacetat	50,0	275,0 H
	Ethylbenzen	50,0	217,0 K
8.1.2	Øvrige grænseværdier	De oplyste grænseværdier er i overensstemmelse med Arbejdstilsynets gældende liste over grænseværdier. For stoffer mærket med *, er grænseværdien administrativt fastsat/leverandørens anbefaling. Anm. L = Loftsværdi, H = stoffet kan optages gennem huden, T = tentativ grænseværdi, K = stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.	
8.2	Begrænsning af eksponering	Foranstaltninger. Alt arbejde skal tilrettelægges således, at indånding af dampe og tilsmudsning af huden begrænses til et minimum. Sørg for tilstrækkelig effektiv ventilation. Hvis dette ikke er muligt, anvendes åndedrætsværn i henhold til kodennummeret (Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter).	
8.2.1.1	Åndedrætsværn	Brug egnet åndedrætsværn. Det er ikke muligt at specificere filtertype, da den konkrete arbejdssituation ikke kendes. Leverandør af åndedrætsværn bør kontaktes med henblik på at finde egnet filter. Egnet filter afhænger af mængden og typen af kemikalier, som håndteres på arbejdsstedet, men det kan overvejes at anvende filtertype A og for støvende produkter filtertype P.	
8.2.1.2	Håndværn	Brug handsker af typen nitril- eller butylgummi eller 4H testet iht. EN 374-3, eller en anden af handskeleverandøren anbefalet handske. Skift straks handsker ved første tegn på nedbrydning. Handskeleverandøren bør kontaktes med henblik på anvisninger vedr. anvendelse og udskiftning.	
8.2.1.3	Øjenværn	Brug beskyttelsesbriller eller ansi gsskærm som beskyttelse mod stænk.	
8.2.1.4	Hudværn	Anvend forklæde eller overtræksdragt ved risiko for stænk. Ved sprøjtning anvendes overtræksdragt.	

9.	Fysiske og kemiske egenskaber.	
9.1	Fysisk tilstand	Væske; kulørt; med lugt af opløsningsmiddel
9.2	pH-område	
9.3	Flammepunkt °C.	21-31
9.4	Eksplosionsgrænse (vol%)	0,5-9,8
9.5	Vægtfylde (kg/l)	1,2-1,4
9.6	VOC (g/l):	Ca. 460 (for den brugsklare blanding)
9.7	Produktet Brandfarlig væske af klasse	II-1
9.8	Vægt% organiske opløsningsmidler	Ca. 38
9.9	Vægt% vand	
	Brugsklar blanding er beregnet ud fra blandingsforhold nævnt på produktbeskrivelsen. VOC = gennemsnitsindhold af organiske opløsningsmidler.	
10.	Stabilitet og reaktivitet.	
10.1	Forhold som skal undgås	Stabil ved almindelig temperatur. Ved udsættelse for høje temperaturer kan dannes sundhedsskadelige nedbrydningsprodukter. Se også punkt 5.
10.2	Materialer og produkter som skal undgås	Hold produktet væk fra oxidationsmidler, stærkt sure og stærkt basiske materialer for at undgå varmeudviklende reaktioner.
11.	Toksikologiske oplysninger (Sundhedsfarlige egenskaber).	
11.1	Indånding	Indånding af dampe kan give forgiftningssymptomer som bl.a. hukommelses- og koncentrationsbesvær, unormal træthed, irritabilitet og i ekstreme tilfælde bevidsthedstab. Langvarig og gentagen indånding af høje koncentrationer kan give skader på lever, nyrer, hjerne og nervesystemet.
11.2	Hud	Organiske opløsningsmidler affedter huden. Gentagen og langvarig kontakt med produktet kan forårsage rødme og irritation. Organiske opløsningsmidler kan optages gennem huden.
11.3	Øjnene	Stænk i øjnene giver irritation.
11.4	Indtagelse	Indtagelse i forbindelse med uheld kan give opkastninger og mavesmerter. Kemisk lungebetændelse kan opstå, hvis der ved opkastning kommer opløsningsmidler i lungerne.
11.5	Anden information	Indeholder Ethylbenzen, der er optaget på Arbejdstilsynets liste over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.
12.	MILJØOPLYSNINGER	
12.1	Toxicitet	Der er ingen tilgængelige data om produktet.
12.2	Miljøklassificering	Produktet er klassificeret miljøfarlig i henhold til beregningsmetoden i Bekendtgørelsen om klassificering, mærkning m.v. af kemiske stoffer og produkter. Se punkt 2 og 15 for yderligere information.
12.3	Anden information	Produktet må ikke udledes i kloak, vandløb eller på jorden.
13.	BORTSKAFFELSE	
13.1	Håndtering	Affaldet indsamles og bortskaffes iht. det lokale affaldsregulativ. Farligt affald bør bortskaffes via den kommunale affaldsstation eller direkte til Kommunekemi. Opløsningsmiddelfrit og udhærdet farve/lak-affald kan i små mængder som regel bortskaffes med almindelig renovation. Tomme eller tørre emballager kan bortskaffes med almindelig renovation eller sendes til genanvendelse. Rester af produktet er klassificeret som farligt affald: Affaldstype: C Affaldsfraktion: 3,21 EAK-kode: 080111
13.2	Tømning af metalemballage	Metalemballage som afleveres til genanvendelse, må ikke indeholde våd maling og skal være tomt/tørt. Emballagen bør perforeres for at sikre ventilation i emballagen.
13.3	Anden information	Tomme emballager med kun en hærdet film af produktet, er ikke farligt affald. Affaldsbeholdere skal med sort på gul baggrund mærkes med: Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftisiko.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER	
14.1	UN-nummer 1263
14.2	Pakkegruppe III
14.3	Landtransport
14.3.1	Klasse 3
14.3.2	Transportnavn Paint/paintrelated
14.3.3	Anden information
14.4	Søtransport
14.4.1	Klasse 3
14.4.2	Transportnavn Paint/paintrelated
14.4.3	Marine pollutant -
14.4.4	EMS-nummer F-E,S-E
14.4.5	Anden information
15. OPLYSNINGER OM FORSKRIFTER	
15.1	Etiketoplysninger I overensstemmelse med Miljøministeriets "bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning og salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter" samt Arbejdstilsynets "bekendtgørelse om fastsættelse af kodenumre", er produktet mærket som følger:
15.1.1	Faremærkning
15.1.2	Indeholder: Xn: Sundhedsskadelig Xylen;
15.1.3	R-sætninger R10: Brandfarlig. R20/21: Farlig ved indånding og ved hudkontakt. R38: Irriterer huden. R52/53: Skadelig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.
15.1.4	S-sætninger S7/9: Emballagen skal holdes tæt lukket og opbevares på et godt ventileret sted. S36/37: Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelses-handsker. S23: Undgå indånding af dampe og sprøjtetåger. S51: Må kun bruges på steder med god ventilation. S61: Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/ leverandørbrugsanvisning.
15.1.5	Special sætninger
15.2	Nationale regler Kodenummer: 4-3 (1993) MAL-tal: 1600-3200 Kodenummer brugsklar blanding: 4-3 (1993) Etiket nr.: 14789
16. ANDRE OPLYSNINGER	
16.1	R-sætninger fra punkt 2 R10: Brandfarlig. R11: Meget brandfarlig R20: Farlig ved indånding. R21: Farlig ved hudkontakt. R36: Irriterer øjnene. R37: Irriterer åndedrætsorganerne. R38: Irriterer huden. R51: Giftig for organismer, der lever i vand. R53: Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. R65: Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. R66: Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. R67: Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.
16.2	Krav til særlig uddannelse Brugeren skal være bekendt med dette sikkerhedsdatablad.
16.3	Anvendelsesbegrænsninger Må ikke anvendes af unge under 18 år, jvfr. Arbejdsministeriets bekendtgørelse om unges arbejde.
16.4	Anden information Produktet er på grund af indholdet af Ethylbenzen omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om foranstaltninger til forebyggelse af kræftisikoen ved arbejde med stoffer og materialer. På et sikkerhedsdatablad, som dækker en gruppe af produkter i samme serie med ens mærkning, er det angivet indhold baseret på et gennemsnitsindhold af de organiske opløsningsmidler, der indgår i alle produkterne i gruppen. Ønsker De yderligere oplysninger om indhold af organiske opløsningsmidler til brug ved emissionsberegninger, kontakt da venligst vor miljøafdeling. Oplysninger i dette sikkerhedsdatablad er baseret på vor nuværende viden og på EU og national lovgivning. Brugers arbejdsforhold er uden for vor kontrol. Anvisningerne i dette sikkerhedsdatablad er givet under forudsætning af, at produktet anvendes som angivet i sektion 1, ligesom det er forudsat at anvendelsesbegrænsninger og krav til særlig uddannelse er overholdt. Det er altid brugerens ansvar at opfylde kravene fastlagt i national lovgivning. Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad bør opfattes som en beskrivelse af de sikkerhedskrav, der stilles til produktet. Oplysningerne er ingen garanti for produktets egenskaber. Det udfyldte sikkerhedsdatablad må kun gives med tilladelse fra producenten.
16.5	Dette sikkerhedsdatablad er i forhold til seneste revision ændret i punkterne:

9. Udgave 2002

Blanketten må kun gives med tilladelse fra udgiveren: Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri.